

39. Туристично-рекреаційний комплекс Криму

Анастасія Пітик, Дарія Басюк

Національний університет харчових технологій

Вступ. Кримський регіон, незважаючи на свій колосальний курортний і туристичний потенціал, займає дуже скромне місце на світовому ринку туристичних послуг. На долю півострова припадає менше половини відсотка від загального обсягу послуг, в той час як туризм, історія розвитку якого в Криму налічує більше 100 років, може і повинен стати пріоритетним напрямком в економіці регіону, як сфера міжнародного бізнесу.

Матеріали і методи. Унікальна природа Криму завжди приваблювала туристів. На півострові можна знайти відпочинок на будь-який смак: на рівнині і в горах, на морі і озері, в лісах і степах. На території Криму знаходяться згаслі вулкани і діючі грязьові джерела, буйна зелень субтропіків змінюється аскетичними

ландшафтами напівпустелі. Береги півострова омивають Чорне та Азовське моря. На території автономії розташовано, понад 11,5 тис. пам'яток історії, культури та архітектури, що відносяться до різних історичних епох, цивілізацій та релігій, і становлять інтерес для туристів всього світу. Всього в Криму функціонує 18 музеїв із 23 філіалами і відділами, в фондах яких зберігається близько 800 тис. експонатів. На півострові 7 заповідників: національний заповідник "Херсонес Таврійський", архітектурно-історичний заповідник "Судакська фортеця", палацово-парковий музей-заповідник у м. Алушка, історико-культурний заповідник "Старий Крим", історико-культурні заповідники в містах Бахчисарай і Керч, історико-археологічний заповідник "Калос Лімен" (сmt. Чорноморське). Тут знаходиться 26 родовищ лікувальної грязі і ропи, понад 100 джерел мінеральних вод різного хімічного складу. Перший грязьовий курорт країни - Саки. Про лікувальні властивості Сакського озера писав ще давньоримський учений Пліній Старший. Вода Мойнакського озера в Євпаторії дає лікувальний ефект при м'язових, кісткових, нервових захворюваннях. У Криму налічується 33 заказника (у тому числі 16 загальнодержавного значення), 87 пам'яток природи (13 - загальнодержавного значення), 10 заповідних урочищ, 850 карстових печер (з них 50 визнані фахівцями придатними для облаштування та відвідування туристами), шахт, колодязів, і більше 30 парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, загальнодержавного та світового значення. У Криму прокладено рекреаційні стежки, серед яких найвідомішими є Голіцинська (Новий світ), Боткінська, Тарахтаська, Штангеевська (Ялта), Карадагська (Щебетівка). Популярним екскурсійним об'єктом є Великий каньйон та водоспад Учансу, який падає з південного схилу Ай-Петринської яйли, утворюючи ще три водоспади. Значний обсяг природно-ресурсного потенціалу, різноманітність природних умов, історичні традиції господарського освоєння і соціокультурні пріоритети протягом багатьох років визначали рекреаційну спеціалізацію Криму як один із стратегічних напрямків його регіонального розвитку. Займаючи близько 4,5% площі України, Кримський півострів концентрує 29,6% обсягу всіх рекреаційних ресурсів, 10% ємності готельного фонду, 40% ємності оздоровчих закладів, більше 30% потоку іноземних туристів. У регіоні є необхідні умови і можливості, інфраструктури екологічного та соціального туризму в сільській місцевості, елітних видів спорту (теніс, гольф, яхтовий спорт), відроджуються популярні раніше активні види туризму (гірничо-велосипедний, археологічний, пішохідний, спелеологічний, альпіністський). Крим є провідним туристичним центром в Україні з розвиненою туристичною інфраструктурою. Тут діє 54 готелі, а також 113 підприємств харчування для обслуговування туристів (із 455 по Україні в цілому).

Результати. Вигідне географічне положення, м'який клімат, тепле море, субтропічна рослинність узбережжя півострова в усі віки сприяли його інтенсивному заселенню. Історико-культурні пам'ятки різних епох, що збереглися на його території, є результатом взаємодії різних етносів і цивілізацій, які на певних відрізках історії, існуючи паралельно на обмеженій території півострова, часом функціонували відособлено, не змішуючись і майже не проникаючи одна в одну. Численні пам'ятки історії, архітектури, своєрідна природа острова сприяють розвитку пішохідного, автомобільного, велосипедного, водного, спелеологічного, гірського, лижного, зеленого та інших видів туризму.

Висновки. Рекреаційно-туристичний комплекс Криму - це сукупність пов'язаних між собою галузей і підприємств, об'єднаних спільною метою цілорічне використання курортів півострова з метою лікування, медичної реабілітації та оздоровлення населення України, ближнього і далекого зарубіжжя, а також

створення конкурентоспроможного туристичного продукту на основі ефективного використання природних, лікувальних, соціально-культурних і виробничо-економічних ресурсів регіону. На жаль, на сьогоднішній день матеріально-технічна база рекреаційних установ, асортимент і якість послуг відстають від світового рівня, що знижує конкурентоспроможність кримського регіону на міжнародному ринку відпочинку, оздоровлення, санаторно-курортного лікування і туристичних послуг.

Література.

1. http://tourlib.net/books_ukr/pankova8.htm
2. <http://www.crimeantourism.net/rekreatsijno-turystychnyj-potentsial-krymskoho-pivostrova/>